

На основу члана 53. и 55. Закона о водама ("Службени гласник РС", број 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18 – др.закон) и Мишљења ВП „Србијаводе“ Београд ВПЦ „Морава“ Ниш, број 2165/1 од 28.03.2024. године, Скупштина општине Лапово на седници одржаној дана 26. априла 2024. године донела је

ОПЕРАТИВНИ ПЛАН
ЗА ОДБРАНУ ОД ПОПЛАВА ЗА ВОДЕ II РЕДА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ЛАПОВО
ЗА 2024. ГОДИНУ

I ОПШТИ ДЕО

1. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ОПЕРАТИВНОГ ПЛАНА ЗА ВОДЕ II РЕДА

Правни основ за доношење Оперативног плана за воде II реда на територији општине Лапово за 2024. годину, садржан је у одредби члана 55. став 5. Закона о водама (Сл. гласник РС“ бр 30/10, 93/12, 101/16, 95/2018 и 95/2018 - др. закон) према којој надлежни орган јединице локалне самоуправе, уз прибављено мишљење јавног водопривредног предузећа доноси Оперативни план за воде II реда.

Чланом 55. став 6. Закона о водама прописано је да Оперативни план за воде II реда нарочито садржи: податке потребне за ефикасно спровођење одбране од поплава, критеријуме за проглашавање одбране од поплава, имена руководиоца и називе субјеката одбране од поплава, начин узбуњивања и обавештавања.

Такође истим чланом Закона о водама прописано је да се Оперативни план за воде II реда доноси у складу са Општим планом и Оперативним планом за воде I реда, за период од једне године, најкасније 30 дана од дана доношења Оперативног плана за воде I реда.

Уредбом Владе РС („Сл.гласник РС“ број 18/2019 од 15.03.2019. године) утврђен је Општи план за одбрану од поплава (шестогодишњи 2019-2025). Овим планом дефинисано је:

- територијална организација одбране од поплава
- организовање одбране од поплава
- превентивне мере, активности, радови и извештавање о стању и спремности за одбрану од поплава
- координација и руковођење одбраном од поплава
- фазе одбране од поплава и ванредна ситуација
- дужности, одговорности и овлашћења лица која руководе одбраном од поплава и извештавање о спроведеној одбрани од поплава
- дужности и одговорности предузећа и других субјеката који учествују у спровођењу одбране од поплава, хитним интервенцијама и радовима

Наредбом Министра пољопривреде, шумарства и водопривреде РС утврђен је Оперативни план за одбрану од поплава за 2024. годину („Сл. гласник РС“ број 117/2023).

Одбрана од поплава на водама I реда организује се и спроводи у складу са Оперативним планом за одбрану од поплава за 2024. годину, који је донео Министар пољопривреде, шумарства и водопривреде („Службени гласник РС“ број 117/2023).

2. ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ, ПРИРОДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ И СТАНОВНИШТВО

Општина Лапово лежи у средишњем делу долине Велике Мораве на крајњој југозападној страни доњовеликоморавске котлине. Насеље се локализовало на прелазу алувијалне равни Велике Мораве у ниско побрђе крајњих изданака планине Рудника. Ниски део Лапова је у алувијалној равни, са обе стране ранијег корита реке Лепенице које ограничава насеље од лепеничко-моравске инундационе равни. Јужни насељски крај, око главне железничке станице, је на излазу Лепенице у великоморавску равницу, испред ушћа Лепенице у Велику Мораву. Лапово је на надморској висини од 107 метара.

Укупна површина општине износи 55 Км². Положај је одређен координатама између 44° 08' 45" и 44° 13' 30" северне географске ширине и 21° 01' 20" и 21° 09' 30" источне географске дужине.

Према последњем попису укупан број становника у општини Лапово износи 8.381.

Од површинских вода кроз Лапово протичу Велика Морава у дужини од 12 Км, Лепеница 5 Км и Рача 7 Км, као и водотокови Казанског, Липарског потока и Грабовачког потока.

Поред Велике Мораве, Лепенице, реке Раче, изграђен је систем одбрамбених насипа који штити пољопривредно земљиште, комуникације и део насеља од великих вода и степен угрожености се мери степеном исправности одбрамбених насипа.

ВОДОТОКОВИ II РЕДА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ЛАПОВО	
Назив водотока	Дужина (у метрима)
Казански поток	9.653
Липарски поток	6.907
Грабовачки поток	2.230

Карактеристика Липарског и Казанског потока је да су без сталног изворишта и да само у периоду обилних падавина попуне своје корито и у том периоду могу представљати опасност за стамбене и економске објекта, за део објекта инфраструктуре и пољопривредно земљиште у свом изливном делу. Грабовачки поток због терена којим протиче, не излива се из корита, већ сву воду који прими излива у делу око фигуре железничке пруге.

Опште стање бујичних водотокова на подручју Лапова карактерише се неуређеношћу речних корита. Речна корита и обале у појединим деловима су обрасли дивљом вегетацијом, затрпани отпадом, а такође има мостова и пропуста неадекватних димензија, који представљају уска грла за пролаз бујичних таласа и повећавају обим поплава.

3. ИЗВОД ИЗ РЕПУБЛИЧКОГ ОПЕРАТИВНОГ ПЛАНА ЗА ВОДОТОКЕ I РЕДА

Општина Лапово припада водном подручју Морава. Правно лице задужено за организовање и спровођење одбране од поплава на водотоцима I реда је ЈВП „Србијаводе“ – ВПЦ „Морава“, Трг Краља Александра 2, Ниш. Општина Лапово обухваћена је Републичким Оперативним Планом као сектор М.3. односно деонице М.3.1. обј. 3., 4. и 5., М.3.2., М.3.3., М.3.4, М.3.5 водног подручја Морава, а према Наредби о утврђивању републичког Оперативног плана за одбрану од поплава који се односи на водотоке I реда.

Оперативни план за одбрану од поплава за 2024. годину садржи:

3.1. НАЗИВ ПРАВНИХ ЛИЦА НАДЛЕЖНИХ ЗА ОРГАНИЗОВАЊЕ И СПРОВОЂЕЊЕ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ИМЕНА РУКОВОДИЛАЦА ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА И ДРУГИХ ОДГОВОРНИХ ЛИЦА;

3.2. ОПЕРАТИВНИ ПЛАН ЗА ОДБРАНУ ОД ПОПЛАВА ОД СПОЉНИХ И УНУТРАШЊИХ ВОДА И ОД ЛЕДА;

3.3. ПРЕГЛЕД ХИДРОЛОШКИХ И МЕТЕОРОЛОШКИХ СТАНИЦА И ПУНКТОВА ЗА ОСМАТРАЊЕ ЛЕДЕНИХ ПОЈАВА;

1.1. НАЗИВ ПРАВНИХ ЛИЦА НАДЛЕЖНИХ ЗА ОРГАНИЗОВАЊЕ И СПРОВОЂЕЊЕ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ИМЕНА РУКОВОДИЛАЦА ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА И ДРУГИХ ОДГОВОРНИХ ЛИЦА

Координатори одбране од поплава и помоћници

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
РЕПУБЛИЧКА ДИРЕКЦИЈА ЗА ВОДЕ, Булевар уметности 2а, Нови Београд
тел. 011/201-33-60

WEB sajt: www.rdvode.gov.rs

ГЛАВНИ КООРДИНАТОР ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА:

Маја Грбић, моб. 064/802-13-64, E-mail: majagrbc@minpolj.gov.rs

ПОМОЋНИЦИ:

Мерита Борота, тел. 011/201-33-49, E-mail: merita.borota@minpolj.gov.rs

Мирјана Милошевић, тел. 011/311-71-79, E-mail: mirjana.milosevic@minpolj.gov.rs

Главни руководиоци одбране од поплава по водним подручјима и њихови заменици

Водно подручје	ЈАВНО ВОДОПРИВРЕДНО ПРЕДУЗЕЋЕ (ЈВП) ГЛАВНИ РУКОВОДИЛАЦ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА ЗАМЕНИК
-----------------------	---

„Морава“	ЈВП“СРБИЈАВОДЕ“Булевар уметности 2а, Нови Београд Тел.011/311-94-00, 311-94-02, 201-33-82 E-маил: odbrana@srbijavode.rs , WEB sajt: www.srbijavode.com ГЛАВНИ РУКОВОДИЛАЦ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА: Горан Пузовић, моб. 064/840-40-07, E-mail: goran.puzovic@srbijavode.rs ЗАМЕНИК за спољне воде и нагомилавање леда: Александар Николић, моб. 064/840-42-00, E-mail: aleksandar.nikolic@srbijavode.rs ЗАМЕНИК за унутрашње воде: Милош Радовановић, моб. 064/840-40-71, E-mail: milos.radovanovic@srbijavode.rs
-----------------	---

Правно лице надлежно за организовање и спровођење одбране од поплава од спољних вода и нагомилавања леда, руководиоци одбране од поплава на водном подручју и његов заменик

Водно подручје	НАДЛЕЖНО ЈАВНО ВОДОПРИВРЕДНО ПРЕДУЗЕЋЕ РУКОВОДИЛАЦ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА НА ВОДНОМ ПОДРУЧЈУ ЗАМЕНИК РУКОВОДИОЦА НА ВОДНОМ ПОДРУЧЈУ	ВОДНА ЈЕДИНИЦ.	СЕКТОР-ДЕОНИЦА
„Морава“	ЈВП „ СРБИЈАВОДЕ“ ВПЦ „МОРАВА“, Трг краља Александра бр. 2, Ниш тел. 018/425-81-85, факс 018/451-38-20, E-mail: vpcmorava@srbijavode.rs РУКОВОДИЛАЦ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА НА ВОДНОМ ПОДРУЧЈУ: Бранко Кујунџић, моб: 064/840-41-08 E-mail: branko.kujundzic@srbijavode.rs ЗАМЕНИК РУКОВОДИОЦА НА ВОДНОМ ПОДРУЧЈУ Зоран Станковић, моб. 064/840-40-83, E-mail: zstankovic@srbijavode.rs	Лепеница-Крагујевац	М.3.- М.3.1.(обј.3.,4. и 5.) М.3.2., М.3.3, М.3.4., М.3.5

Правно лице надлежно за организовање одбране од поплава, руководилац одбране од поплава на мелирационом подручју и његов заменик

Водно подручје	ЈАВНО ВОДОПРИВРЕДНО ПРЕДУЗЕЋЕ (ЈВП) РУКОВОДИЛАЦ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА НА МЕЛИРАЦИОНОМ ПОДРУЧЈУ ЗАМЕНИК	МЕЛИРАЦИОНО ПОДРУЧЈЕ	ВОДНА ЈЕДИНИЦА	ОЗНАКА ХИДРОМЕЛИРАЦИОНОГ СИСТЕМА (ХМС)
„Морава“	ЈВП“СРБИЈАВОДЕ“Булевар уметности 2а, Нови Београд Тел.011/311-94-00, 311-94-02, 201-33-82 Е-mail: odbrana@srbijavode.rs , WEB sajt: www.srbijavode.com РУКОВОДИЛАЦ Бранко Кујунџић, моб: 064/840-41-08 Е-mail: branko.kujundzic@srbijavode.rs ЗАМЕНИК Зоран Станковић, моб. 064/840-40-83, Е-mail: zstankovic@srbijavode.rs	“ВЕЛИКА МОРАВА“	Лепеница-Крагујевац	ВМ 5.

Републичка организација надлежна за хидрометеоролошке послове

РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД СРБИЈЕ, Кнеза Вишеслава 66, Београд
 Е-mail: srhydra@hidmet.gov.rs, office@hidmet.gov.rs, WEB sajt: www.hidmet.gov.rs
 тел. 011/305-08-99, 254-33-72, факс 011/254-27-46, Дежурни оперативни телефон: 064/838-52-58

РУКОВОДИЛАЦ ЗА ХИДРОЛОШКЕ ПРОГНОЗЕ:
 Дејан Владиковић, моб. 064/838-51-65, тел. 011/305-09-00, 254-33-72, факс 011/254-27-46,
 Е-mail: dejan.vladikovic@hidmet.gov.rs

ЗАМЕНИК:
 Јелена Јеринић, моб.064/838-52-77, тел.011/305-09-00, 305-09-04, факс 011/254-27-46
 Е-mail: jelena.jerinic@hidmet.gov.rs

ПЕРМАНЕНТНЕ СЛУЖБЕ РЕПУБЛИЧКОГ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКОГ ЗАВОДА, ОДЕЉЕЊЕ ЗА МЕТЕОРОЛОШКО БДЕЊЕ:
 ОДСЕК ЗА ПРОГНОЗУ ВРЕМЕНА: тел. 011/305-09-68
 ОДСЕК ЗА НАЈАВЕ И УПОЗОРЕЊА: тел. 011/254-21-84

Друга правна лица задужена за спровођење одбране од поплава

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА, СЕКТОР ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ

Управа за ватрогасно спасилачке јединице

Недељко Гагић, моб.064/892-10-97, E-mail: nedeljko.gagic@mup.gov.rs

Милош Миленковић, моб.064/892-95-67, E-mail: milos.milenkovic@mup.gov.rs

Милорад Спасојевић, моб.064/892-83-39, E-mail: mlorad.spasojevic@mup.gov.rs

Управа за управљање ризиком

Јелена Јашовић, моб.064/892-32-79, E-mail: jelena.jasovic@mup.gov.rs

Јелена Димић, моб.064/892-97-22, E-mail: jelena.dimic@mup.gov.rs

Драган Ивановић, моб. 064/892-86-22, E-mail: draganz.ivanovic@mup.gov.rs

Бојана Икодиновић, моб.064/892-71-09, E-mail: bojana.ikodinovic@mup.gov.rs

Оперативни центар СВС

моб. 064/892-96-68, 064/854-39-68, тел. 011/228-29-33, 228-29-27, 228-29-10, тел./факс 011/228-29-28,

E-mail: nacionalnicentar112.svs@mup.gov.rs

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА, ДИРЕКЦИЈА ПОЛИЦИЈЕ

Александар Чејовић, моб. 064/892-24-85, E-mail: aleksandar.cejovic@mup.gov.rs

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА, УПРАВА ГРАНИЧНЕ ПОЛИЦИЈЕ

Дежурна служба Регионалног центра граничне полиције према Републици Хрватској: тел. 021/524-956, факс 021/524-956, E-mail: rchr.ds@mup.gov.rs

Руководилац: Предраг Величковић, моб. 064/892-40-73, тел. 021/661-72-04

Заменик: Бранимир Мирковић, моб. 064/892-70-92, тел. 021/661-72-04

ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ ЛЕДОЛОМАЦА

ЈП „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ“ БЕОГРАД“, ОГРАНАК ХЕ„ЂЕРДАП“, Трг Краља Петра бр. 1, Кладово-на Дунаву у зони акумулација у складу са Законом о потврђивању између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Румуније о експлоатацији и одржавању хидроенергетских и пловидбених система „Ђердап I“ и „Ђердап II“, са прилозима („Службени лист СРЈ“-Међународни уговори, број 7/98).

На сектору Дунава од км 1333 до км 1433 - ледоломци из Републике Мађарске у складу са закључцима трилатералног састанка централних и локалних органа за везу Србије, Мађарске и Хрватске. За обезбеђење техничког особља за ледоломце задужено је ДТД „Северна Бачка“ д.о.о., Суботица Трг Цара Јована Ненада бр. 2/1, Суботица, ВД директор: Александар Ђуричковић, моб. 064/111-88-79, тел. 024/551-844, E-mail: dtdsevernabacka@mts.rs

ЗА МИНИРАЊЕ ЛЕДА

ГЕНЕРАЛШТАБ ВОЈСКЕ СРБИЈЕ, ОПЕРАТИВНА УПРАВА (Ј-3):

Руководилац: Марио Арбутина, моб. 064/134-78-91, тел. 011/206-38-98 E-mail: mario.arbutina@vs.rs

Заменик: Бојан Стојановић, моб. 060/636-33-75, тел. 011/206-33-64 E-mail: stojanovicb40@gmail.com

ЗА ОСМАТРАЊЕ ЛЕДА

Институт за водопривреду „Јарослав Черни“ а.д., ул. Јарослава Черног 80, Београд, тел. 011/390-64-77, 390-64-61, факс 011/390-79-55:

Горан Николић, моб. 066/856-08-87, E-mail: goran.nikolic@jcerni.rs

ЗА ХИТНЕ ИСТРАЖНЕ РАДОВЕ И АНАЛИЗЕ (ЕКСПЕРТИЗЕ ПОПЛАВНИХ ДОГАЂАЈА, ХИДРОЛОШКЕ, ХИДРАУЛИЧКЕ, ХИДРОДИНАМИЧКЕ, ФИЛТРАЦИОНЕ И СТАТИЧКЕ АНАЛИЗЕ, АНАЛИЗЕ ОШТЕЋЕЊА ЗАШТИТНИХ ВОДНИХ ОБЈЕКТА, РЕШЕЊА ХИТНИХ РАДОВА ЗА ОТКЛАЊАЊЕ ШТЕТНИХ ПОСЛЕДИЦА ПОПЛАВНОГ ТАЛАСА И РЕШЕЊА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОПЛАВА)

Институт за водопривреду „Јарослав Черни“ а.д., ул. Јарослава Черног 80, Београд, тел. 011/390-64-77, 390-64-61, факс 011/390-79-55:

Горан Николић, моб. 066/856-08-87, E-mail: goran.nikolic@jcerni.rs

Лица задужена за евидентирање података о поплавним догађајима на водама I реда и системима за одводњавање у јавној својини

Водно подручје	ЈАВНО ВОДОПРИВРЕДНО ПРЕДУЗЕЋЕ (ЈВП) ЛИЦЕ ЗАДУЖЕНО ЗА ЕВИДЕНТИРАЊЕ ПОДАТАКА О ПОПЛАВНИМ ДОГАЂАЈИМА НА ВОДАМА I РЕДА И СИСТЕМИМА ЗА ОДВОДЊАВАЊЕ У ЈАВНОЈ СВОЈИНИ
„Морава“	ЈВП “СРБИЈАВОДЕ” Булевар уметности 2а, Београд Тел.011/311-94-00, 311-94-02, 201-33-82 E-mail: odbrana@srbijavode.rs , WEB sajt: www.srbijavode.rs ЗА СПОЉНЕ ВОДЕ: Ивана Спасић, моб. 064/840-48-04, 011/201-33-95, E-mail: ivana.spasic@srbijavode.rs За водно подручје „Морава“ , „Ибар и Лепенац“, и „Бели Дрим“; Снежана Игњатовић, моб. 064/840-40-87, E-mail: snezana.ignjatovic@srbijavode.rs ВПЦ „Морава“, Ниш, тел. 018/425-81-85, факс 018/451-38-20 E-mail: ypcmorava@srbijavode.rs ЗА УНУТРАШЊЕ ВОДЕ: Зоран Вучковић, моб. 064/840-41-17, 011/201-81-39, факс 011/311-29-27, E-mail: zoran.vuckovic@srbijavode.rs ВПЦ “Сава-Дунав”, Београд, тел. 011/214-31-40, 201-81-13, факс 011/311-29-27, E-mail: ypcsava@srbijavode.rs

Током одбране од поплава јавно водопривредно предузеће обезбеђује:

- у редовној одбрани од поплава од спољних вода свакодневно осмочасовно дежурство руководећег особља из овог плана као и чуварске службе у току радног времена;
- у ванредној одбрани од поплава од спољних вода особље за дежурство од 24 часа (две смене по 12 часова или три смене по 8 часова)
- у редовној одбрани од леда свакодневно дежурство од 8.00 до 12.00 часова;
- у ванредној одбрани од леда свакодневно дежурство, по правилу од 8 до 18 часова, односно од 0.00 до 24.00 часа када долази до нагомилавања леда и потребе за интервенцијама;
- у редовној одбрани од поплава од унутрашњих вода потребан број лица за рад у времену од 6.00-18.00 часова (једна смена), а на црпним станицама у времену од 0.00-24.00 часа (две смене по 12 часова);
- у ванредној одбрани од поплава од унутрашњих вода и на црпним станицама потребан број лица за рад у времену од 0.00-24.00 часа (две смене по 12 часова);

Током одбране од поплава, Републички хидрометеоролошки завод Србије:

- свакодневно до 8.30 часова доставља хидролошке и метеоролошке извештаје са станица дефинисаних републичким оперативним планом;
- обезбеђује прогнозе водостаја за дефинисане водомерне станице на водном подручју где се врши одбрана од поплава до 11.30 часова.

Извештаје о хидролошкој и метеоролошкој ситуацији, прогнозе и упозорења доставља:

- Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичкој дирекцији за воде-главном координатору;
- Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине-координатору;
- Јавном водопривредном предузећу „Воде Војводине“- главном руководиоцу и руководиоцима на водним подручјима;
- Јавном водопривредном предузећу „Србијаводе“- главном руководиоцу и руководиоцима на водним подручјима;
- Министарству унутрашњих послова, Сектору за ванредне ситуације-Републичком и градском центру за обавештавање;
- Генералштабу Војске Србије, Оперативни центар система одбране.

Наредба о проглашењу и укидању одбране од поплава доставља се:

- Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичкој дирекцији за воде-главном координатору;
- Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине-координатору;
- Јавном водопривредном предузећу- главном руководиоцу;
- Надлежном предузећу које спроводи одбрану од поплава-секторском руководиоцу;
- Републичком хидрометеоролошком заводу;

- Министарству унутрашњих послова, Сектору за ванредне ситуације-Републичком центру за обавештавање и надлежном штабу за ванредне ситуације.

Републички центар за обавештавање доставља:

- упозорења о великим и поплавним водама потенцијално угроженим градовима и општинама;
- обавештењу о проглашењу редовне и ванредне одбране од поплава на водама I реда граду и општини на чијој територији је проглашена одбрана од поплава.

3.2. ОПЕРАТИВНИ ПЛАН ЗА ОДБРАНУ ОД ПОПЛАВА ОД СПОЉАШЊИХ И УНУТРАШЊИХ ВОДА И ЛЕДА

Оперативни план за одбрану од поплава од спољних и унутрашњих вода и леда садржи: за воде I реда, по водним подручјима и водним јединицама, секторе и деонице водотока, заштитне водне објекте на којима се спроводе мере одбрана од поплава од спољних вода и нагомилавања леда, штићена поплавна подручја и критеријуме за проглашење редовне и ванредне одбране од поплава од спољних вода и нагомилавање леда, правна лица надлежна за спровођење одбране од поплава, имена помоћника руководиоца одбране од поплава на водном подручју, имена секторских руководиоца одбране од поплава и њихових заменика; за унутрашње воде, по мелиорационим подручјима и водним јединицама, хидромелирационе системе (ХМС) у јавној својини на којима се спроводи одбрана од поплава од унутрашњих вода, правна лица надлежна за спровођење одбране од поплава, имена помоћника руководиоца на мелиорационом подручју, имена руководиоца ХМС и њихових заменика и критеријуме и услове за проглашење редовне и ванредне одбране од поплава од унутрашњих вода.

Водно подручје „МОРАВА”

ВОДНА ЈЕДИНИЦА „Лепеница-Крагујевац“

Водна јединица:	„ЛЕПЕНИЦА-КРАГУЈЕВАЦ“
Воде I реда:	Велика Морава, Рача, Лепеница, Угљешница, Сушички поток, Грошничка река
Сектор-деонице:	М.3.-М.3.1. објекти М.3.1.3, М.3.1.4, М.3.1.5.; М.3.2.; М.3.3.; М.3.4.; М.3.5.
Дужина објеката:	134,22 км
Бране:	„Спомен парк“, „Нова Грошница“

Ознака деонице	Опис деонице	Заштитни водни објекти на којима се спроводе мере одбране од поплава	Критеријуми за увођење мера одбране од поплава	Штићено поплавно подручје	Евакуациони објекат (ХМС)
	Водоток	1.	В Водомер (Р)-РХМЗ-а, (Л)-локални; л-летва, лим-лимниграф, д-дигитално и-Таб. 1, ив-Таб. 2; „0” - ката нуле тах осмотрени водостај (датум)	Касета Регулисано подручје Чвор	Гравитациони испуст (ГИ)
	Назив	2.	РО Редовна одбрана - водостај и ката ВО Ванредна одбрана - водостај и ката МВ Меродавни водостај за меродавни Q __%, Критични	Дужина система за заштиту од поплава	Црпна станица (ЦС назив)
	Дужина система за заштиту од поплава		КВЗ водостај/ката заштитног система	Општина	(ХМС)

М.3.2.	Велика Морава, Рача, Лепеница лева обала В. Мораве од ушћа Раче до Лепенице 78.98 км	1. Десни насип уз Рачу од ушћа у Велику Мораву до високог терена (5+500), 5.50 км и од високог терена (8+760) узводно, 10.37 км са ** обостраним насипима Сипићког потока (2x1.40км), укупно 18.67 км 2. Леви насип уз Велику Мораву од ушћа Раче до ушћа Лепенице, 10.00 км	В Велика Морава: Багрдан (Р); л, д, и; “0” 100.94 ВВ 692 (18.05.2014.) РО 500 105.94	„Баточина-Лапово“ Затворена касета 50.98 км БАТОЧИНА, ЛАПОВО, РАЧА	
---------------	--	---	--	---	--

	3. Леви насип уз Лепеницу од ушћа у Велику Мораву до Цветојевића, 22.00 км са ** левим насипом уз поток Павлиш, 0.31 км, укупно 22.31 км	ВО 600 106.94 МВ Q 2%=2780 м³/s В Лепеница: Баточина (Р); л, лим: „0“ 106.15 ВВ 552 (16.05.2014.) РО 235 108.50 ВО 435 110.50	
	4. Десни насип Лепенице од ушћа у Велику Мораву до Цветојевића, 22.00 км са ** обостраним насипима уз Кијевски поток од ушћа у В. Мораву (2x3.00км), укупно 28.00 км		„Извориште Брзан“ Затворена касета 28.00 км БАТОЧИНА ЛАПОВО
Напомена:	Заштитни водни објекти означени са ** који се налазе уз воде II реда а којима се формира заштитна касета око брањеног подручја, са водним објектима уз воде I реда чине функционалну целину заштите брањеног подручја од поплава од спољних вода I реда.		

ПОМОЋНИК РУКОВОДИОЦА НА ВОДНОМ ПОДРУЧЈУ:
ПОМОЋНИК РУКОВОДИОЦА НА ВОДНОМ ПОДРУЧЈУ ЗА БРАНЕ:

СЕКТОР	ПРЕДУЗЕЋЕ Директор Секторски руководиоца Заменик секторског руководиоца	Деоница
ПОМОЋНИК за М.3.1.3., М.3.1.4., М.3.1.5., М.3.2.1. и М.3.2.2: Душан Пргомет, моб. 064/840-41-76, Е-mail: dusan.prgomet@srbijavode.rs , ПОМОЋНИК за М.3.2.3., М.3.2.4. и М.3.3: Владимир Јанковић, моб. 064/840-42-23, Е-mail: vladimir.jankovic@srbijavode.rs , ВПЦ „МОРАВА“ РЈ „Велика Морава“, Ћуприја, тел: 035/847-13-54, факс 035/847-13-54 ПОМОЋНИК за бране М .3.4. и М.3.5.: Светлана Живковић, моб. 064/840-40-82, Е-Mail: svetlana.zivkovic@srbijavode.rs , ВПЦ „МОРАВА“, Ниш, тел. 018/425-81-85, факс 018/451-38-20, ypc.morava@srbijavode.rs		
М.3.	А.Д.“ВОДОПРИВРЕДА“, Сд. Паланка, тел: 026/320-782, факс: 026/317-816; Е-mail: advodoprivreda@yahoo.com Директор: Дарко Алексић, моб. 069/710-715 Игор Трбојевић, моб. 069/829-44-54 Нинослав Вујовић, моб. 069/829-44-35	М.3.1. објекти 3,4 и 5., М.3.2.1. и М.3.2.2.
	„Marko Trans Cargo“ д.о.о. Београд, тел. 034/304-385, факс 034/633-16-11, Е-mail: office@markotc.com Директор: Анкица Павловић, моб. 065/835-57-62 Горан Којовић, моб. 065/840-09-01 Зоран Станковић, моб. 064/570-67-13	М.3.2.3., М.3.2.4. и М.3.3.

	Брана „СПОМЕН ПАРК“	ВПЦ „МОРАВА“, Ниш, Тел. 018/425-81-85; 425-81-86; факс: 018/451-38-20, , Е-mail: odbrana@srbijavode.rs Драгана Симић, моб. 064/840-40-84 Е-mail: dragana.simic@srbijavode.rs ЈКП“ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА“, Крагујевац Тел. 034/332-240, тел./факс 034/331-395 Е-mail: jkpv@eunet.rs Директор: Небојша Јаковљевић, моб. 064/854-01-60	М.3.4.
	Брана „НОВА ГРОШНИЦА“	ВПЦ „МОРАВА“, Ниш, Тел. 018/425-81-85; 425-81-86; факс: 018/451-38-20, Е-mail: odbrana@srbijavode.rs Драгана Симић, моб. 064/840-40-84 Е-mail: dragana.simic@srbijavode.rs ЈКП“ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА“, Крагујевац Тел. 034/332-240, факс 034/335-746, на брани: 034/394-245 Е-mail: jkpv@eunet.rs Директор: Небојша Јаковљевић, моб. 064/854-01-60	М.3.5.

Специјализовано предузеће за извођење санационих радова и хитних интервенција на заштитним и регулационим објектима
СПЕЦИЈАЛИЗОВАНО ПРЕДУЗЕЋЕ Директор Одговорно лице
ПОМОЋНИК за ангажовање специјализованих предузећа, механизације, опреме, материјала и алата за одбрану од поплава: Милорад Џинчић, моб: 064/840-40-94, Е-mail: milorad.dzincic@srbijavode.rs , ВПЦ “МОРАВА“, Ниш, тел. 018/425-81-85, факс 018/451-38-20, Е-mail: vpcomorava@srbijavode.rs
ХСВ ДОО ВЛАСОТИНЦЕ, тел. 016/875-546, Е-mail: hsvvlasotince@gmail.com Директор: Ненад Стојковић, моб. 063/484-064 Влада Миловановић, моб. 062/211-076
За интервентну локалну заштиту критичне инфраструктуре: Развојно Иновациони Систем д.о.о. Београд, тел. 011/436-05-05, Е-mail: milan@razvojnoinovacionisistem.rs Директор: Горан Тасић, моб. 063/379-071 Милан Марковић, моб. 064/81-35-069

Водна јединица:	„ЛЕПЕНИЦА – КРАГУЈЕВАЦ“				
Мелирационо подручје:	ХМС				
Велика Морава:	БМ 5.				
Ознака ХМС	Хидромелирациони систем (ХМС)	Територијална припадност система Катастарска општина (КО)	Дужина каналске	Реципијент	Евакуациони објекат

			мреже (ДК М) (м)		Гравитациони испуст (ГИ)	Црпна станица (ЦС)
БМ 5.	Баточина-Лапово	Баточина (варошица), Баточина (село), Бадњевац, Жировница, Црни Као и Градац и делови КО: Лапово, Црквенац, Гложане, Брзан, Кијево, Доброводица и Прњавор	19.753	Лепеница, Рача	+	-

ПОМОЋНИК РУКОВОДИОЦА ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА НА МЕЛИРАЦИОНОМ ПОДРУЧЈУ:	
ОЗНАКА ХИДРОМЕЛИРАЦИОНОГ СИСТЕМА (ХМС)	ПРЕДУЗЕЋЕ Директор Руководилац ХМС Заменик руководиоца ХМС
ПОМОЋНИК: Владимир Јанковић, моб. 064/840-42-23, Е-mail: vladimir.jankovic@srbijavode.rs , ВПЦ „МОРАВА“ РЈ „Велика Морава“, Ћуприја, тел: 035/847-13-54, факс 035/847-13-55	
ПОМОЋНИК РУКОВОДИОЦА ЗА ХИДРОМАШИНСКУ ОПРЕМУ: Милутин Јорговић, моб. 064/840-40-15, Е-Mail: milutin.jorgovic@srbijavode.rs , ВПЦ „САВА-ДУНАВ“, Београд, тел. 011/201-81-46, факс 311-29-27	
БМ 5	Marko Trans Cargo“ д.о.о. Београд, тел. 034/304-385, факс 034/633-16-11, Е-mail: office@markotc.com Директор: Анкица Павловић, моб. 065/835-57-62 Зоран Станковић, моб. 064/570-67-13 Милош Којовић, моб.065/865-69-47

Критеријуми за проглашење редовне и ванредне одбране од нагомилавања леда

Редовна одбрана од нагомилавања леда на водотоцима Дунав, Сава и Велика Морава настаје при покривености водног огледала ледом од 40 % са тенденцијом повећања површине под ледостајем.

На водотоцима: Тиса, Тамиш, Стари и Пловни Бегеј, Колубара, Брзава, Моравица, Тимок, Дрина и Западна Морава, редовна одбрана настаје при покривености водног огледала од 40 % и дебљини леда већој од 5 см. На осталим водотоцима редовна одбрана настаје при покривености водног огледала 100% и дебљини леда већој од 5см у периоду када се очекује покретање леда.

Ванредна одбрана нагомилавања леда на водотоцима Дунав, Сава и Велика Морава настаје при покривености водног огледала већој од 60% површине.

На осталим водотоцима ванредна одбрана настаје када након ледостаја почиње покретање и нагомилавање леда.

Критеријуми и услови за проглашење редовне и ванредне одбране од поплава од унутрашњих вода

Одбрана од поплава од унутрашњих вода проглашава се на хидромелиорационом систему за одводњавање у јавној својини у зависности од остварених услова по бар једном од четири меродавна критеријума (А-капацитет евакуационог објекта, Б-испуњеност каналске мреже водом, В-засићеност земљишта и Г-појаве снежног покривача и леда). Редовна одбрана од поплава од унутрашњих вода проглашава се када је испуњен један од услова по критеријумима А, Б, В и Г са индексом 1.

Ванредна одбрана од поплава од унутрашњих вода се проглашава када је испуњен један од услова по критеријумима А, Б, В и Г са индексом 2, тј. када утврђеним режимом рада хидромелиорационог система није могуће спречити плављење мелиорационих подручја, односно његовог дела.

Када је испуњен један од услова по критеријумима А, Б, В и Г са индексом 3. уз истовремено погоршање режима унутрашњих вода и постојање опасности од директног плављења насеља и инфраструктурних објеката, постоји потреба проглашења ванредне ситуације услед поплава од унутрашњих вода.

Критеријум А – Капацитет евакуационог објекта

Услов А1 Евакуациони објекат не може да одржава прописани ниво ни после непрекидног рада до 24h, или, у случају гравитационог испуста уколико је у пријемнику испуњено минор корито.

Услов А2 Евакуациони објекат не може да одржава прописани ниво ни после непрекидног рада од 48h, или је, у случају гравитационог испуста за реципијент проглашена редовна одбрана од поплава спољних вода.

Услов А3 Евакуациони објекат не може да одржава прописани ниво ни после непрекидног рада до 72h, као и у случају хаварије, или ако је, у случају гравитационог испуста истовремено за реципијент проглашена редовна одбрана од поплава од спољних вода.

Критеријум Б – Испуњеност каналске мреже водом

Услов Б1 Каналска мрежа на појединим деоницама је у толикој мери испуњена водом, да прети изливање воде из канала, односно пријем воде у канале је отежан.

Услов Б2 На појединим деоницама долази до изливања воде из канала на околни терен, односно пријем воде у канале је изразито успорен.

Услов Б3 На појединим деоницама долази до изливања воде из канала на околни терен, односно пријем воде у мрежу је онемогућен.

Критеријум В – Засићеност земљишта

Услов В1 Засићеност земљишта до максималног водног капацитета на сливу са појавом поплавлених површина до 1% површине система.

Услов В2 Засићеност земљишта до максималног водног капацитета на сливу или до 5% површине система поплавлено. Угрожени поједини индустријски објекти, саобраћајнице и стамбене зграде.

Услов В3 Засићеност земљишта до максималног водног капацитета на сливу или више од 5% површине система поплавлено. Поплавлени поједини индустријски објекти, саобраћајнице и стамбене зграде.

Критеријум Г – Појава снежног покривача и леда

Услов Г1 - Висок снежни покривач на сливу хидромелиорационих система за одводњавање, каналска мрежа засута снегом и делимично залеђена. Прогноза времена – пораст температуре и нагло топљење снега.

Услов Г2 - Висок снежни покривач на сливу хидромелиорационих система за одводњавање, каналска мрежа засута снегом и залеђена. Нагли пораст температуре, топљење снега, поплавлено земљиште на смрзнутој подлози.

Услов Г3 - Висок снежни покривач на сливу, каналска мрежа залеђена. Нагло топљење снега и кишне падавине, поплавлено земљиште на смрзнутој подлози.

Одбрану од поплава од унутрашњих вода на хидромелиорационим системима за одводњавање у јавој својини, по фазама проглашава и укида наредбом руководиоца на мелиорационом подручју, на предлог руководиоца хидромелиорационог система, а у складу са условима и критеријумима.

3.3. ПРЕГЛЕД ХИДРОЛОШКИХ И МЕТЕОРОЛОШКИХ СТАНИЦА И ПУНКТОВА ЗА ОСМАТРАЊЕ ЛЕДЕНИХ ПОЈАВА

Извештајне хидролошке станице за редовно и ванредно осматрање водостаја у надлежности Републичког хидрометеоролошког завода Србије са условним водостајима

Водоток	Хидролошка станица	Подручје одбране од поплава		Условни водостај Н (цм)	Израда прогноза	Време од најаве до пристизања врха таласа
		Деоница одбране	Општина			
Велика Морава	Багрдан	М.3.1, М.3.2, М.6.1	В.Плана, Баточина, Лапово, Свилајнац, Ћуприја	450	+	2,5 дана

Извештајне хидролошке станице за ванредно осматрање водостаја у надлежности Републичког хидрометеоролошког завода Србије са условним водостајима

Водоток	Хидролошка станица	Подручје одбране од поплава		Условни водостај Н (цм)	Израда прогноза	Време од најаве до пристизања врха таласа
		Деоница одбране	Општина			
Лепеница	Баточина	М.3.2	Баточина	235	+	21 сат

Условни водостај је водостај при коме РХМЗ Србије почиње да ванредно осматра водостаје и издаје упозорења и прогнозе водостаја. За реке Дунав, Тису и Саву, РХМЗ Србије издаје упозорења и прогнозе два дана пре достизања условног водостаја.

II ТЕХНИЧКИ ДЕО

1. ВОДОТОКОВИ II РЕДА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ОДБРАНУ ОД ПОПЛАВА

Одредбама Закона о водама („Сл. гласник РС“ бр 30/10, 93/12, 101/16, 95/2018 и 95/2018 - др. закон) извршена је подела површинских вода према значају које имају за управљање водама на воде I реда и воде II реда на основу утврђених критеријума:

- положаја водотока у односу на државну границу
- величине и карактеристике слива
- карактеристике водотока са аспекта коришћења вода, заштите вода и заштите од вода.

Одлуком Владе Републике Србије од 04. новембра 2010. године утврђен је попис природних и вештачких водотока који су категорисани као водотоци, односно воде I реда. Сви остали водотоци који нису обухваћени Одлуком о попису вода I реда сматрају се као водотоци – воде II реда.

Одбрану од поплава организује и спроводи на водама I реда у јавној својини јавно водопривредно предузеће (у овом случају ЈВП „Србијаводе“), а на водама II реда јединица локалне самоуправе (у овом случају Општина Лапово), у складу са републичким Општим планом за одбрану од поплава и Оперативним планом за одбрану од поплава за текућу годину.

Обзиром да је законском регулативом извршена подела и надлежност у погледу организовања и спровођења одбране од поплава на републику Србију и јединице локалне самоуправе у складу са Одлуком о попису вода I реда, то ће се овим Оперативним планом извршити разграничење на водотоке I и II реда на територији Општине Лапово, а Оперативним планом у смислу организовања и спровођења одбране од поплава, биће обухваћени само водотоци II реда.

Оперативни план за одбрану од поплава за воде II реда на територији општине Лапово осим река Велике Мораве, Раче и Лепенице које су по Одлуци о утврђивању Пописа вода I реда („Службени гласник РС“ број 83/2010) сврстане у ову категорију, обухвата водотоке који могу бити потенцијална опасност за појаву поплава територије општине Лапово (воде II реда), а то су: Казански, Липарски и Грабовачки поток.

Проблеме територији општине Лапово ствара и „Кијевачки поток“ на граници КО Брзан и КО Лапово, који се периодично током године, после јачих падавина излива и плави пољопривредне површине у потесу „Жујевац“ у КО Лапово.

Бујичне поплаве мањег интензитета дешавају се скоро сваке године на нашем подручју, ретко се дешава да захвате велика подручја. Бујична поплава великих размера догодила се у јулу 1999. године, када су настале највеће штете у пољопривреди, а у мањем обиму на саобраћајницама, занатским и стамбеним објектима, затим бујична поплава, мањих размера, догодила се у мају 2010. године.

Последња бујична поплава догодила се у мају 2014. године, када је услед великих количина падавина и неуређености водотокова другог реда дошло до изливања и наносења штета углавном пољопривредним површина и делимично стамбеним објектима (без већих последица). Казански и Липарски поток су се изливали у два наврата, где су за врло кратко време угрозили више десетина домаћинства. Током мајских поплава дошло је и до изливања река Лепенице и Раче која су узроковала оштећења највише на пољопривредним површинама и усевима, затим плављење једног стамбено – пословног објекта и пар колиба. Укупне поплаване и оштећене пољопривредне површине су износиле око 380 хектара.

ВОДОТОКОВИ II РЕДА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ЛАПОВО	
Назив водотока	Дужина (у метрима)
Казански поток	9.653
Липарски поток	6.907
Грабовачки поток	2.230

2. ПРИКАЗ ШТИЋЕНИХ ПОДРУЧЈА И СТАЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ ЗАШТИТНИХ ОБЈЕКТА НА ВОДАМА II РЕДА

На водама II реда на територији општине Лапово нема изграђених адекватних заштитних објеката, иако је последњих година рађено рашчишћавање корита Казанског и Липарског потока, али нису подизани насипи. Корита су после чишћења обрасла ниским растињем и одржавају се кошењем од стране ЈКСП „Морава“ Лапово. Приоритет представља изградња насипа и њихово стављање у функцију од заштите од изливања.

У 2021. години извршени су радови на санацији Липарског потока од км 2+429 (пропуст на аутопуту) до км 5+100 (пропуст у улици Краља Александра Обреновића). Радове је финансирало предузеће ЈП „Србијаводе“. Током 2022. године, вршено је одржавање саниране деонице (кошење траве и растиња).

Такође у 2022. години извршени су радови на наставку санације Липарског потока од пропуста на аутопуту, до улива у реку Рачу.

У 2023. години извршени су радови на одржавању (кошењу и чишћењу) санираних наведених водотокова

3. ПРОЦЕНА УГРОЖЕНОСТИ ОД ПОПЛАВА

Преглед угрожености насеља, становништва, објеката инфраструктуре и пољопривредног земљишта од поплава

Процена угрожености територије општине Лапово, која се даје у оквиру овог плана, базирана је тренутно на расположивим подацима. За опширнију, детаљнију и тачнију процену неопходна је опширнија анализа и израда одговарајуће пројектно–техничке документације за потребе заштите од поплава унутрашњим водама од стране сертификоване куће.

Водоток	Угроженост насеља	Угроженост становништва	Угроженост саобраћајница	Угроженост пољопривредног земљишта
---------	-------------------	-------------------------	--------------------------	------------------------------------

	Број стамабених објеката	Број привредних објеката	Број домаћинства	Број становника	Локални путеви (км)	Регионални путеви (км)	Магистрални путеви (км)	Железничка пруга (км)	Узонална сепља (ха)	Изванзоне насеља (ха)	Укупно (ха)
Липарски поток	150	20	150	500	3	-	-	-	10	50	60
Казански поток	100	2	80	300	5	-	-	-	10	500	510
Грабовачки поток	-	-	-	-	-	-	-	-	10	20	30

Нежељене последице јачих интензитета киша су плављења на територији општине, пре свега услед изливања старог корита реке Лепенице, које прима слив Липарског и Казанског потока, због недовољне пропусне моћи, односно загушења узрокованог вишегодишњим растињем, оштећења постојећих насипа, као и „малог пада“, који у дужини од преко 4 км износи око 1 метар. Наведени водоток пролази испод ауто-пута Е-75, где наставља према реци Рачи (из КО Лапово прелази у КО Марковац), али у том делу корито практично не постоји већ се вода разлива у околне парцеле.

Критичне локације:

- 1. Потес „Луг“** - Липарски поток пролази испод четири колосека ранжирне пруге и излази праволинијски са истом под углом од 90 степени, те се и излива у делу њива на овом потесу. Проблем представља и рукавац који се враћа према ранжирној станици пре пролаза испод пруге.
- 2. Потес „Крајиште“** - Спајањем Липарског и Казанског потока увећава се количина бујичних вода због неуређености корита и постојања ниске ћуприје и веома често долази до застоја у одводу и ствара се нека врста бране а тиме и плављења дела пољопривредних површина.
- 3. Потес „Житара“** - Бујичне воде „Грабовачког потока“, услед неуређености водотока, воде које се сливају падом у време бујица плаве обрадиве површине, део око фигуре железничке пруге и регионални пут Р-214 Лапово-Велика Плана.

Градњом у плавним зонама стварају се значајне препреке за неометано отицање вода. Због повећаног отицања са урбанизованих површина, максимални протоци бујичних водотокова се стално повећавају.

Процена угрожености штићених/нештићених поплавних подручја

Процена угрожености штићених поплавних подручја

Процена угрожености за подручја на деоницама водотокова са објектима за заштиту од вода (водотокови I реда), тзв. штићена подручја, у случајевима могућих ванредних великих поплавних таласа који превазилазе постојећи степен заштите, могућ је сценарио поплавног догађаја који могу бити последица недовољне заштите, недовољног степена заштите постојећих заштитних објеката, услед продора воде у зони објеката где је евентуално слабо место односно лоше стање, односно евентуално има оштећења односно где су критичне деонице.

Процена угрожености нештићених поплавних подручја

Процена угрожености за нештићена подручја односно за предметне водотоке бујичног карактера на територији општине Лапово, могућ је сценарио поплавног догађаја а због недовољне пропусне моћи, услед присутне вегетације и засипања наносом, због сужења протицајног профила изазваних непрописном изградњом објеката преко корита, због недовољног или никаквог одржавања, као и случајевима могућег ванредно великог поплавног таласа који превазилази пропусну моћ неуређених деоница водотокова.

Одбрана од поплава и бујица на подручју Општине Лапово организује се и спроводи на основу општег и оперативног плана за одбрану од поплава а у складу са Законом о водама, Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању у ванредним ситуацијама и Законом о заштити од елементарних непогода.

Одбрану од поплава за водоток реке Велике Мораве, Раче и Лепенице организује и спроводи Република Србија својим општим и оперативним планом у оквиру водног подручја "Морава".

Поред реке Велике Мораве, Лепенице и Раче, изграђен је систем одбрамбених насипа који штити пољопривредно земљиште, комуникације и део насеља од великих вода и степен угрожености мери се степеном исправности одбрамбених насипа.

Одржавање одбрамбених насипа на напред наведеним водотоковима врши Републичко јавно предузеће "Велика Морава" у оквиру општег и оперативног плана одбране од поплаве у оквиру Републике Србије, док на осталим уређење и санацију врши локална самоуправа.

Карактеристика свих потока на подручју Општине Лапово је да немају изворишта и да само у периоду обилних падавина попуне своје корито и у том периоду могу представљати опасност за стамбене и економске објекте, за део објекта инфраструктуре и пољопривредно земљиште у свом изливном делу.

Горњи ток ових потока као и окружење је затрављено и пошумљено, па терени нису подложни ерозији, те се овим планом не утврђују ерозивна подручја. Сви потоци у горњем току имају средњи подужни пад и када приме веће атмосферске воде у равничарском делу могу да оставе наносе којим засипају корито водотока.

Сви ови потоци имају нерегулисан улив у природно корито реке Раче.

4. ЗАКЉУЧЦИ О УГРОЖЕНОСТИ ОД ПОПЛАВА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ЛАПОВО

1. Опасност од поплава на територији општине Лапово је присутна, а нарочито се испољава у време дугих и обилних киша, при јаким пљусковима и код наглог отапања снега.

2. Сви водотоци другог реда општине Лапово имају умерено бујични карактер, па и поплаве на њима имају сличне бујичне карактеристике, релативно брзу појаву и разорне ефекте у зависности од интензитета падавина, пропусне моћи и отопица.

3. Уобичајени приступ у одбрани од великих вода са увођењем степена редовне и ванредне одбране није могуће применити код водотокова са бујичним режимом па се код њих морају применити превентивне мере заштите, које треба да обухватају просторно целину водотокова, приобаља и слива.

4. Време од учачања кишних облака до појаве максималног протицаја траје најчешће од неколико сати до неколико дана што представља довољно времена да се изврши обавештавање грађана о предстојећој опасности која може да угрози њихово здравље, животе и имовину.

5. Одбрану од поплава за водотоке првог реда на територији општине на којима постоје објекти за заштиту од штетног дејства воде, спроводе ЈВП "Србијаводе" ВПЦ "Морава" Ниш и РЈ „Велика Морава“ Ћуприја.

6. Одбрана од поплава на водоточима другог реда без обзира да ли постоје или не постоје објекти за заштиту од штетног дејства вода у надлежности је локалне самоуправе односно Општине Лапово.

Локална самоуправа израђује и доноси Оперативни план одбране од поплава за воде II реда. Планове одбране од поплава доносе и предузећа и друга правна лица чија имовина може бити угрожена.

7. У циљу спречавања настајања поплава и умањења штетних последица на нерегулисаним водоточима, неопходно је у потпуности реализовати превентивне мере заштите.

8. Носиоци активности спровођења оперативних мера одбране од поплава у складу са Републичким оперативним планом за одбрану од поплава су ЈВП "Србијаводе" " ВПЦ "Морава" Ниш и РЈ „Велика Морава“ Ћуприја и организационе јединице РХМЗ према Општем и Оперативном плану.

9. У случају настанка великих катастрофалних поплава које могу угрозити становништво и материјална добра, Окружни и Општински штаб за ванредне ситуације у сарадњи са одговарајућим органима локалне самоуправе непосредно учествују у организовању и спровођењу мера и активности на одбрани од поплава ангажовању снага и средстава ЦЗ.

10. Служба Осматрања и обавештавања са својим елементима обезбедиће благовремено откривање опасности, праћење и обавештавање надлежних органа, организација команди Војске Србије и становништва. У случају непосредног угрожавања становништва обезбедиће обавештавање и узбуњивање на угроженом подручју.

11. Плановима одбране од поплаве треба предвидети могућности ангажовање снага и средстава Војске Србије на пружању помоћи угроженом и настрадалом становништву. У случају катастрофалних поплава планирати мобилизацију радних људи и грађана од поплава, такође је потребно планирати ангажовање покретних средстава (грађевинске механизације, агрегата, пумпи, моторних возила и др.) у власништву правних и физичких лица у активностима заштите и спасавања становништва.

12. Руковођење и координацију ангажованих снага и средстава на подручју општине Лапово у одбрани од поплава вршиће Општински Штаб за ванредне ситуације који је образован Решењем Скупштине општине Лапово.

5. ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОПЛАВА

1. Кроз израду и усвајање просторних планова надлежних органа локалне самоуправе, обезбедити да се у наведене планове уграде сви захтеви заштите од поплава;

2. Кроз урбанистичко уређење насеља нарочито насељених места и индустријских зона, обезбедити прилагођавање истим потребама и захтевима заштите становништва и материјалних добара од поплава;

3. Извођење антиерозионих радова, првенствено пошумљавањем и санирањем клизишта;

4. Израда недостајућих одбрамбених насипа, обала-утврда и одржавање постојећих;
5. Израда брана и преграда на бујичним водотоковима и одржавање постојећих;
6. Изградња система канала за одвођење вода и њихово одржавање;
7. Пре изградње мостова и пропуста, исти градити са већом пропусном моћи воде;
8. Организација система јавног узбуњивања на већим водотоковима и високим бранама ради благовременог обавештавања о опасностима од поплава и спровођења евакуације;
9. Оспособљавање становништва за заштиту и спасавање од поплава кроз личну и узајамну заштиту;
10. Оспособљавање јавних предузећа и Штаба за ванредне ситуације за руковођење акцијама заштите и спасавања од поплава;
11. Оспособљавање јединица цивилне заштите, посебно специјализоване за спасавање на води и под водом;
12. Формирање базе података о свим пловних објектима;
13. Кроз практичне вежбе организованих снага цивилне одбране увежбати радње и поступке из области заштите спасавања од поплава,
14. Израда планова заштите спасавања од поплава.

У циљу смањења штета од бујичних поплава у будућем периоду, неопходне су следеће активности:

- Оперативним планом дефинисати радове који ће се реализовати сваке године и **реализовати их**, што ће омогућити континуирано смањење штета од бујичних поплава.
- Обезбедити редовну прогнозу најаве бујичних пљускова од стране РХМЗС.
- Обезбедити садејство центра за обавештавање и узбуњивање у систему обавештавања.
- У оквиру урбанистичких планова, морају се детерминисати плавне зоне бујичних токова и на њима забранити изградња објеката који могу претрпети оштећења. Такође је неопходно дефинисање намене земљишта у плавним зонама.
- У вези са претходним проблемом, неопходно је да се у што краћем року обезбеде адекватне подлоге за детерминисање плавних зона бујичних токова (орто-фото снимања са елевационим моделом терена).
- Обезбедити финансијска средства за реализацију ових задатака, као и утврдити поступак ангажовања организација које могу квалитетно да их реализују.

Изградња стамбених и привредних објеката у непосредној близини корита бујичних водотокова има двоструке негативне ефекте. Заузимањем приобалног појаса, битно се отежавају услови будуће регулације водотока. Обзиром на минималне димензије постојећих корита, једна од основних регулационих мера се састоји у проширењу природног корита. У случају израђених објеката поред самог корита, регулација водотока је скоро немогућа без њиховог рушења. Са друге стране, близина објеката поред водотокова знатно увећава штете од поплава. Изградњом мостова на водотоцима минималне пропусне моћи (често са стубовима у кориту), као и инсталисањем водоводне, електро, птт и гасне инфраструктуре у протицајном профилу корита, стварају се уска грла на водотоку. На овим местима долази до заглављивања или акумулирања отпада (природног или антропогеног порекла), који се преноси путем таласа великих вода. На тај начин се ствара допунски успор нивоа великих вода који може значајно повећати обим и штете од поплава. Израђени пропусти на местима укрштања водотока и саобраћајница, са недовољним капацитетом за велике воде, проузрокује честа загушења, изливања и прекид саобраћаја. Решење овог проблема је у потпуној реконструкцији свих пропуста недовољне пропусне моћи.

Земљиште дуж водотокова може се користити на начин којим се не угрожава заштита од великих вода односно спровођење одбране од поплава. Грађевинске линије за изградњу или реконструкцију објеката морају бити удаљене најмање пет метара од ножице насипа у брањеном делу. Недопустиво је затварати протицајни профил због повећања грађевинског земљишта.

Просторним планом општине Лапово дефинисано је следеће:

1. На водном земљишту је забрањена градња.
2. На водном земљишту дозвољена је изузетно:
 - изградња објеката у функцији водопривреде и одржавања водотокова у складу са Законом о водама и водопривредним условима.
 - изградња објеката инфраструктуре у складу са планом у складу са Законом о водама и водопривредним условима.
 - изградња објеката друге намене (туризма, спорта и рекреацију) изузетно и у складу са Законом о водама и водопривредним условима.
3. За подручје приобаља Велике Мораве на делу на коме је планирано уређивање плаже као туристичке и спортско-рекреативне зоне, неопходна је израда плана детаљне регулације у складу према водопривредним условима.

Планом Генералне регулације дефинисана је регулација водотокова и то:

Меродавни протицај за димензионисање корита регулисаног водотока и канала одређује надлежна водопривредна организација. Објекти (мостови) на рекама, потоцима и каналима мора да буду таквих димензија да омогуће пропуштање меродавне велике воде. За сва укрштања водотокова са саобраћајницама спровести хидраулички прорачун за велике воде вероватноће појаве Q1% и превидети зазор $h=1,0m$ (од коте велике воде до доње ивице конструкције).

Објекти дуж изграђених насипа, потока и канала за прихват атмосферске воде, по правилу, треба да буду удаљени 3,0 до 5,0 m, ради очувања коридора за потенцијалну реконструкцију канала (повећања протицајног профила) и ради обезбеђења простора за њихово редовно и инвестиционо одржавање.

Сви изливи атмосферских вода мора да буду изведени у складу са прописима, да би се спречило деградирање и нарушавање стабилности косине река и потока. На местима улива кишне канализације, у зони испуста предвидети уклапање у профил и осигурање косина и дна у циљу спречавања ерозије корита. Излив треба да је на минимално 30 cm изнад дна корита.

У случају фазне изградње за реконструкцију протицајног профила и уређења водотока, дати решења којима ће се сагледати техничко-технолошка целина за коначну фазу.

6. ГОДИШЊИ ПРОГРАМ МЕРА И РАДОВА НА СМАЊЕЊУ РИЗИКА ОД ПОПЛАВА ЗА ВОДЕ II РЕДА НА ПОДРУЧЈУ ОПШТИНЕ ЛАПОВО (Превентивне мере и радови)

Водотокови II реда

Планом за 2024. годину и Одлуком о буџету за 2024. годину обезбедиће се средства за извођење радова на уређењу казанског Липарског потока, пре свега радови на уклањању отпада и растиња из корита водотокова. Средства за ове намене су определиће се Одлуком о буџету општине Лапово (у току је привремено финансирање буџета општине Лапово, односно ради се на припреми Нацрта Одлуке о буџету за 2024. годину), у износу од 2.000.000,00 динара

За 2024. годину планира се наставак активности, и то:

Врста радова	Дужина (у метрима)	Износ (у дин.)
Одржавање санираних деоница Липарског и Казанског потока (кошење траве и шибља).	4.000	2.000.000,00
УКУПНО :	4.000	2.000.000,00

III ОПЕРАТИВНИ ДЕО:

1. ОПЕРАТИВНЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОПЛАВА

Процена угрожености Општине Лапово има изузетно значајно место и чини основу превентивне и потребне заштите од свих врста опасности. То показује да у општини Лапово постоје могућности и изузетна потреба за организовањем, припремањем и спровођењем првенствено превентивних мера заштите у циљу спречавања и јављања поплава, а затим оперативних мера и поступака којим се спроводе непосредне припреме за учешће у заштити и обезбеђује учешће снага и средстава у циљу ублажавања и отклањања непосредних последица насталих услед поплава.

Оперативне мере заштите спасавања од поплава

1. Праћење водостаја и процена угрожености од поплава;
2. Израда привремених насипа на угроженим деоницама;
3. Увођење сталног дежурства у Штабу за ванредне ситуације али и прописане радне обавезе свих субјеката који могу помоћи у случају опасности од поплава;
4. Активирање оперативних веза на подручју угроженом од поплава;
5. Ангажовање водопривредних организација за одбрану од поплава у складу са утврђеним плановима;
6. Обустављање и ограничавање саобраћаја на комуникацијама на подручју угроженим од поплава;
7. Учествовање радних људи и грађана на одбрани од поплава;
8. Ангажовање на одбрани од поплава предузећа која располажу покретним средствима неопходним у изради насипа, просека, и др. радова битних за одбрану од поплава;
9. Ангажовање специјализованих јединица за спасавање на води;
10. Ангажовање осталих јединица ЦЗ на заштити и спасавању становништва и материјалних добара од поплаве;
11. Ангажовање јединица Војске Србије на пружању помоћи угроженом и настрадалом становништву;
12. Коришћење свих расположивих пловних објеката, чамаца и др. на најугроженијим подручјима захваћена поплавом и стављање на располагање надлежном Штабу за ванредне ситуације;
13. Евакуација становништва и материјалних добара из подручја угроженог поплавом;
14. Збрињавање угроженог и пострадалог становништва;
15. Снабдевање здравом пијаћом водом подручја угрожена од поплава;
16. Организација и спровођење санације терена и објеката на подручју захваћеног поплавом;
17. Информисање и едукација јавности;

2. КРИТЕРИЈУМИ ЗА ПРОГЛАШЕЊЕ РЕДОВНЕ И ВАНРЕДНЕ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА НА ВОДАМА II РЕДА

У складу са Општим планом за одбрану од поплава („Сл.гласник РС“ број 18/2019 од 15.03.2019. године), Одбрана од поплава услед наиласка великих вода организује се и спроводи у зависности од степена опасности као редовна и ванредна одбрана од поплава.

На водама II реда редовна, односно ванредна одбрана од поплава проглашава се на деоницама на којима постоје изграђени заштитни водни објекти тј. на деоницама на којима се спроводи одбрана од поплава, по испуњењу утврђених критеријума за проглашење редовне, односно ванредне одбране од поплава из локалног оперативног плана.

На водама II реда на којима не постоје изграђени заштитни водни објекти стање приправности се проглашава по испуњењу утврђених критеријума за проглашење стања приправности из локалног оперативног плана.

На територији општине не постоји хидролошко извештајна станица површинских вода која ће у реалном времену слати податке о температури и нивоу река и водотокова II реда, Републичком хидрометеоролошком заводу.

За проглашавање одбране од поплава на подручју општине Лапово утврђују се следећи критеријуми:

- Редовна одбрана од поплава на водама II реда настаје при попуњености 1/2 водног корита водом са тенденцијом повећања нивоа воде у кориту.
- Ванредна одбрана од поплава на водама II реда настаје при попуњености 2/3 водног корита водом са тенденцијом повећања нивоа воде у кориту.
- Проглашење редовне и ванредне одбране од поплава на водама II реда врши се појединачно тј. за сваки водоток II реда посебно, осим у случају када се бележи повећање нивоа воде код свих водотокова II реда услед временских и других непогода. У таквој ситуацији, када су испуњени услови за проглашење редовне и ванредне одбране од поплава на свим или $\frac{3}{4}$ водотокова II реда, проглашава се општа редовна или ванредна одбрана од поплава.

Уобичајени приступ одбрани од великих вода на водотоковима II реда са увођењем степена редовне и ванредне одбране није могуће применити код водотокова са бујичним хидролошко-хидрауличким режимом. Нагли надолазак и кратко трајање великих вода најчешће не оставља довољно времена ни за проглашавање одбране од поплава.

Критеријум проглашења може бити само хидролошка и метеоролошка прогноза меродавне кише у односу на степен засићености тла и очекиваних (прогнозираних) водостаја, као и раним најавама РХМЗ путем метеоаларма. У већини бујичних поплава до сада, на подручју општине Лапово, нису се предузимале никакве активне мере одбране, већ су се само вршиле санације и превентивне активности на оним деоницама које су најчешће биле критичне.

У редовној одбрани од поплава ЈВП „ Србијаводе“ ВПЦ „Морава“ је дужно да обезбеди свакодневно осмочасовно дежурство руководећег особља (по Републичком Оперативном плану одбране од поплава).

У периоду ванредне одбране од поплава обезбеђује се особље за дежурство од 24 часа (две смене по 12 часова).

3. РУКОВОЂЕЊЕ ОДБРАНОМ ОД ПОПЛАВА

За руковођење заштитом од поплава на водотоцима на којима постоје објекти за заштиту од штетног дејства воде на територији општине Лапово, оперативним планом одбране од поплава утврђеним Наредбом Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, задужено је ЈП "Србијаводе", ВПЦ "Морава" са главним руководиоцем одбране од поплава и секторским и деоничарским руководиоцима одбране од поплава.

За руковођењем заштитом од свих врста елементарних и других већих непогода, на нивоу општине Лапово, образован је Штаб за ванредне ситуације. Командант штаба је председник Општине Лапово, а у састав Штаба поред представника, ушли су и директори јавних предузећа и редовних служби и делатности.

Руковођење и координацију ангажованих снага и средстава на подручју општине Лапово у одбрани од поплава вршиће Општински штаб за ванредне ситуације. За потребе организовања, припремања и руковођења цивилном заштитом у заштити спасавања од свих опасности у миру и рату образован је Окружни штаб за ванредне ситуације као оперативни стручни орган за територију Шумадијског округа.

За потребе руковођења акцијама заштите и спасавања у предузећима и др. организацијама установљени су повереници ЦЗ. Посебно су одговорни за одржавање и спровођење личне и узајамне заштите, која код одбране од поплава може да представља одлучујући део снага за реализацију неких оперативних мера заштите.

4. ЗАДАЦИ, ОДГОВОРНОСТ И КООРДИНАЦИЈА СУБЈЕКТА РУКОВОЂЕЊА У ОДБРАНИ ОД ПОПЛАВА

За сваки слив у зависности од величине и природних карактеристика постоји одређени праг падавина који условљава појаву великих вода на водотоцима. Поменути праг може се дефинисати помоћу следећих параметара: количина падавина, мерење, прикупљање, обрада, анализа и издавање хидрометеоролошких података, информација и прогноза, па стога РХМЗ представља основицу целог система за обавештавање у фазама припреме за спровођење одбране од поплаве. РХМЗ прикупља и обрађује податке: ниво воде, метеоролошке величине (падавине, температура и друго), радарска осматрања и др.

Оперативни центар Управе за ванредне ситуације за обавештавање и узбуњивање је трансмисија преко које се даље прослеђују све информације које доставља РХМЗ, а односе се на појаве бујичних падавина. Све информације добијене од РХМЗ прослеђују се Штабовима на свим нивоима (национални, покрајински, окружни, градски и општински).

Све осмотрене промене битне за настанак, ток и одбрану од поплава Центар за обавештавање и узбуњивање прослеђује штабовима. За одбрану од бујичних поплава битни су подаци о наласку и месту падања јаког пљуска, наглом топљењу снега, као и рушењу мостова и саобраћајница услед бујица и њима покренутих клизишта.

Активност виталних система и континуитет у раду (медицинска служба, заштита од пожара, полиција и др.) је врло битна за све време трајања поплава, због чега је првенствено неопходно обезбедити ове институције од плављења. У оквиру одбране од поплава морају се благовремено предузети одређене активности на комуналној инфраструктури – електричним и водоводним инсталацијама, како би се елиминисала опасност по људске животе и ублажила материјална штета (одговорни у виталним органима унапред дефинишу где, ко и када треба да изврши прекид снабдевања и поновно укључење електричне енергије и инсталација). Одговорни за контролу саобраћаја предузеће хитне и неопходне мере како би се спречило загушење и прекид комуникација, нарочито у време евентуалне евакуације становништва из угроженог подручја. Контрола саобраћаја потребна је за време, пре и после поплава, дакле у свим фазама одбране и поплава.

Задаци команданта, заменика команданта, начелника и повереника штаба за ванредне ситуације

У зависности од фазе одбране од поплава које су дефинисане у Општем плану одбране од поплава („Сл.гласник РС“ број 18/2019 од 15.03.2019. године) **Командант општинског штаба за ванредне ситуације** координира рад са општинским и државним институцијама, односно виталним системима задуженим у одбрани од поплава.

У првој фази–припреме за одбрану од поплава Командант општинског штаба за ванредне ситуације врши следеће послове:

- Заказује и руководи седницама одговорних општинских институција за одбрану од поплава на којима се усвајају планови рада;
- Обезбеђује услове за имплементацију општинског Плана код свих општинских субјеката;
- У случају да постоји потреба врши усаглашавање оперативног плана са општим планом за одбрану од поплава Владе Републике Србије и оперативним планом Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде;
- Обезбеђује услове за рад, за интегралне и координиране активности у имплементацији оперативних планова за одбрану од поплава и организован рад у ванредним условима;
- Обезбеђује услове за израду техничке документације за одбрану од поплава за подручје општине Лапово;

- Обезбеђује услове за реализацију програма мера и активности за информисање и едукацију јавности;

- Организује, у сарадњи са другим субјектима, и спроводи програм мера и активности за обезбеђење прихватних центара за прихват људи и имовине у ванредним условима;

- Прати реализацију радова у складу са усвојеним плановима рада;

- Прима и прати информације у вези са наиласком олујних облака који му доставља Хидрометеоролошки завод;

У другој фази – ванредна одбрана од поплава, Командант општинског штаба за ванредне ситуације врши следеће послове:

- Руководи радом Штаба за ванредне ситуације;

- Координира активност са задуженим за одбрану од поплава;

- Сарађује са руководством за одбрану од поплава;

- Сарађује са руководством за одбрану од поплава из националног оперативног плана;

- Сарађује са оперативним руководством за одбрану од поплава у области цивилне заштите и оперативним лицем националног центра за обавештавање и узбуњивање;

- Издаје наредбу о предузимању мера на заштити здравља људи и добара која се односе на ангажовање радне снаге, механизације и других средстава;

- Даје предлог надлежном органу за евакуацију становништва и имовине у ванредним околностима у координацији са Штабом за ванредне ситуације;

- Даје предлог за проглашење ванредне ситуације;

У трећој фази–ванредна ситуација, Командант општинског штаба за ванредне ситуације обавља следеће послове

- У случају када постојећи и планирани одбрамбени систем није довољан и прети изливање воде и налет бујице тада се приступа локалном привременом надвишењу одбрамбене линије слагањем врећа пуњених песком или земљом, или другом врстом заштите од изливања (монтажно-демонтажне бране) итд...;

- Ако претходне мере нису довољне Командант штаба проглашава ванредну ситуацију;

- Организује, руководи и координира спровођење програма евакуације становништва до прихватних центара у ванредним околностима у координацији са Штабом за ванредне ситуације.

У четвртој фази – **отклањање последица поплава**- Командант општинског штаба:

- Обезбеђује услове за спровођење мера и руководи активностима и радовима на отклањању последица поплава по престанку опасности.

- Обезбеђује услове за контакт са институцијама за благовремено пружање финансијске и материјалне помоћи угроженом становништву и привреди на подручју града.

Заменик команданта општинског штаба за ванредне ситуације у одсуству команданта штаба или по његовом налогу у свему га замењује.

Начелник општинског штаба за ванредне ситуације у фазама припрема за одбрану од поплава врши следеће послове:

- Врши непосредан увид стања на угроженом подручју у сарадњи са општинским штабом и предлаже потребне мере;

- Спроводи наредбе руководиоца штаба, информише га о стању на терену и прелаже предузимање радова и мера који изискују материјалне трошкове у току одбране као и за отклањање последица поплава;

- Организује реализацију потребних мера за неопходне и хитне радове на угроженом подручјима, по добијању сагласности руководиоца штаба;

- Води евиденције о предузетим радовима и мерама и утрошеним средствима у току одбране и отклањању последица поплава. Подноси извештај команданту штаба по завршетку одбране од поплава а обавезно и у току одбране.

Стручно-оперативни тим за одбрану од поплава за воде II реда на територији општине Лапово, који је у фази оснивања, организије одбрану од поплава зависно од степена опасности а према следећим фазама: припрема за одбрану, редовна и ванредна одбрана од поплава а у складу са овим Оперативним планом и о свим предузетим мерама подноси Извештај Штабу за ванредне ситуације општине Лапово.

Упозоравање

Уочавање поплаве и прогноза

За локални центар за пријем упозорења одређује се канцеларија телефонске централе Општинске управе Општине Лапово, са бројем телефона 034/853-159. У случају немогућности коришћења телефона, комуникација се успоставља мобилним телефонима или преко радио станице из система општинских веза где постоје.

На основу добијених информација са терена, руководилац одбране од поплава врши њихову проверу код следећих извора:

ЈВП "Србијаводе" ВПЦ "Морава", Ниш, РЈ „Велика Морава“ Ћуприја, на телефон руководиоца одбране од поплава за водно подручје Морава, мелиорационо подручје Велика Морава.

Општински руководилац одбране од поплава са својим помоћником проверава добијене информације и изласком на терен.

При прогнозама РХМЗ о изузетно великим количинама падавина, руководилац одбране од поплава телефоном налаже активирање осматрача водостаја на водотоцима и одређује учесталост осматрања.

За осматраче се одређују повереници и заменици који визуелно осматрају водостај и достављају повратну информацију локалном центру за пријем упозорења.

У случају да су повратне информације од ЈВП "Србијаводе" ВПЦ "Морава" Ниш, такве да се очекује наилазак поплавног таласа већег обима, активира се штаб одбране од поплава за рад током 24 часа.

Са успостављањем двадесетчетворочасовног рада, обавезе осматрача су да свака два сата јављају о стању водостаја.

Са осматрањем се престаје након налога од стране општинског руководиоца одбране од поплава.

Током одбране од поплава Штаб за ванрене ситуације општине Лапово обезбеђује:

- у редовној одбрани од поплава од спољних вода свакодневно осмочасовно дежурство које чини по један члан Штаба и један представник ЈКСП „Морава“ Лапово;
- у ванредној одбрани од поплава од спољних вода по 2 члан Штаба и два представник ЈКСП „Морава“ Лапово за дежурство од 24 часа (две смене по 12 часова или три смене по 8 часова)
- у редовној одбрани од поплава од унутрашњих вода потребан број лица за рад у времену од 06-18 часова;
- у ванредној одбрани од поплава од унутрашњих вода потребан број лица за рад у времену од 0-24 часа (две смене по 12 часова);

На пословима обавезног дежурства, на предлог команданта Штаба, начелник Општинске управе Лапово може прописати обавезну радну обавезу за укључење свих радника радно способних мушког пола запослених у Општинској управи Лапово, као и код директних и индиректних корисника буџета општине Лапово.

Оглашавање упозорења

Упозорења морају бити самерена са очекиваном јачином поплаве, координирана и компатибилна са РХМЗ, а утврђена од стране Оперативног тима за одбрану од поплава за воде II реда на територији општине Лапово.

При прогнозама о већим поплавним таласима, информације о могућим опасностима и последицама искључиво се преносе Штабу за ванредне ситуације општине Лапово и надлежним субјектима укљученим у систем заштите и спасавања од поплава (ЈКСП „Морава“ Лапово, Дом здравља, Полицијска станица, Црвени крст...). Уколико се процени долазак поплавног таласа у року већем од два часа, порука се упућује у писаној форми - обавештење, у супротном се упућује телефоном о чему се сачињава службена белешка.

Обавештења шаље руководилац преко курира, а доставнице морају бити потписане од стране руководиоца ових организација.

По пријему и провери информација са терена врши се и обавештавање грађана о наилазећој опасности од поплава.

За формулисање, обавештавање и пласирање информација, задужена је испред општине Лапово, Татјана Милетић, а на основу добијеног налога од Команданта Штаба за ванредне ситуације.

Лице за информисање доставља информације о наилазећим опасностима од поплава:

-локалној радио и ТВ станици,

-повереницима и заменицима, како би усмено обавештавали становништво

Информисање јавности

На основу донетих одлука Штаб за ванредне ситуације, лице задужено за пријем и прослеђивање информација у јавност, а у периоду пре, за време и одмах након поплава, прима и прослеђује информације, које у себи укључују и:

а) претходно опажање, упозорење и поруку о евакуацији. Поруку исказати речима, које ће допринети максималној позорности јавности;

б) податке о томе које ће акције бити предузете, о локацијама које су безбедне, о просторима које треба избећи, о локацији прихватних центара и податке о начинима како добити ургентну помоћ;

в) податке о акцијама које су предузете или ће бити предузете у вези са одбраном од поплава;

г) позиве за радну снагу, опрему или другу врсту потребне помоћи за евакуацију, смањење штете или о активностима на уклањању последица од поплаве.

Лице задужено за информисање јавности у сарадњи са Штабом за ванредне ситуације вршиће пријем, обраду и дистрибуцију добијених информација, које треба пласирати, а с обзиром на:

а) форму и садржину појединог типа информације;

б) процедуру како и коме се упућују упозорења и друге релевантне поруке;

в) извор и веродостојност поруке;

г) повезаност комуникацијске опреме.

Евидентирање поплавних догађаја

Лице задужено за евидентирање поплавних догађаја на водама II реда у базу података која ће се користити за новелирање прелиминарне процене ризика од поплава је Татјана Милетић, са бројем телефона 034/6851-363, e-mail: tatjana.miletic01@gmail.com

5. ЕВАКУАЦИЈА СТАНОВНИШТВА УГРОЖЕНОГ ОД ПОПЛАВА

На основу добијених информација о падавинама у сливу и наглом порасту водостаја, Штаб за ванредне ситуације процењује степен опасности, активира надлежно људство, потребне мере и механизацију, а ако очекивана поплава превазилази одбрамбене капацитете проглашава ванредну ситуацију. Активирају се снаге МУП – а за одбрану и спашавање, цивилна заштита, комуналне службе, водoprивредна предузећа и друго. Битно је благовремено алармирање

јавности и становништва на угроженом подручју преко локалних медија, јер за кратак временски период становништво мора спремно дочекати наредбу о евакуацији - спашавању становништва и смањењу материјалних губитака. Главни кораци у операцији спашавања становништва су: идентификација простора који се евакуише, развијањем процедуре за евакуацију (правац, дестинација, време), формирање центра за пријем и привремени боравак угрожених, ургентне мере (хитна медицинска помоћ, против пожарна заштита, интервенција комуналних служби у случају прекида снабдевања водом и електричном енергијом) и повратак евакуисаног становништва по налогу Штаба.

Евакуација од поплава врши се померањем угроженог становништва, стоке и материјално техничких средстава на ближа безбедна подручја, код суседа или родбине угрожених.

У случају поплава ширих размера капацитети, у којима ће се вршити смештај угрожених, су јавни објекти (сале домова месних заједница, слободне магацинске просторе, слободне стамбене објекте) и угоститељско туристичке организације које располажу са смештајним капацитетима.

Евакуација се предузима када предстоје или су наступиле опасности изазване поплавом, које угрожавају становништво, тако да је нужно да становништво ради заштите и спасавања напусти угрожену територију.

Одлуку о евакуацији доноси Начелник округа (Командант Окружног штаба за ванредне ситуације), или Председник општине (Командант општинског штаба за ванредне ситуације) на предлог Начелника Одељења за ванредне ситуације Шумадијског округа.

Евакуацију организује и планира Одељење за ванредне ситуације Шумадијског округа.

Одлуку о евакуацији спроводи:

1) Руковођење – Општински штаб за ванредне ситуације-помоћник начелника штаба за евакуацију

2) Регулисање саобраћаја – Саобраћајна Полиција

3) Превоз угроженог становништва – локални превозници, као и физичка лица, власници аутобуса и минибусева, комбија.

4) Одржавање реда и заштита имовине – Полиција

5) Прихват евакуисаних грађана – повереници по Школским управама и Установама за децу предшколског узраста.

У складу са планом евакуације Општински штаб за ванредне ситуације, приступа се спровођењу евакуације угроженог становништва. Евакуацијом руководи начелник штаба са помоћницима.

Након саопштавања наредбе о евакуацији процењује се да ће 1/3 угрожених грађана сама извршити евакуацију и померање са угрожене територије (пешице или сопственим возилима) на неуgroжено подручје.

У складу са ситуацијом на терену место за прихват угроженог становништва одређује Општински штаб за ванредне ситуације.

Приоритет у евакуацији имају особе са инвалидитетом, болесне особе, деца, трудне жене, мајке са малом децом и старе особе.

Локални превозници, као и физичка лица, власници аутобуса, минибусева и комбија, у складу са посебним планом, врше превоз угроженог становништва до места за прихват. Контролу саобраћаја, одржавање реда и заштиту имовине евакуисаних врши полиција и Војска Србије. Прихват евакуисаних врше повереници цивилне заштите и руководилац установе где се врши прихват. Одмах након прихвата врши се евидентирање и смештај.

6. ЗБРИЊАВАЊЕ УГРОЖЕНОГ И НАСТРАДАЛОГ СТАНОВНИШТВА

Ради збрињавања угроженог и настрадалог становништва код поплава, предузети мере за привремени смештај, исхрану, здравствену заштиту и обезбеђење других неопходних потреба становништва.

Збрињавање угрожених и настрадалих планира и организује надлежни орган Општине са организацијама и службама за овај вид заштите.

Носиоци збрињавања:

- 1) Општинско веће
- 2) Општинска организација Црвеног крста
- 3) Цивилна заштита

Сарађују:

- 1) Школска управа
- 2) Предшколска управа
- 3) Дом здравља
- 4) Центар за социјални рад
- 5) Општинска управа
- 6) ЈКСП „Морава“ Лапово
- 7) Еколошка инспекција и комунална инспекција
- 8) Полиција
- 9) Ватрогасно-спасилачка јединица
- 10) Републичка ветеринарска инспекција

По плану Општински штаб за ванредне ситуације збрињавање угроженог и настрадалог становништва врши привременим смештајем у просторије школских и предшколских установа, спортској хали и др. погодних објеката, на делу територије која није угрожена поплавом.

Одмах након прихвата, тимови психолога и социјалних радника обављају разговор са евакуисаним становништвом.

За рад са децом Школска управа обезбедиће школске педагоге и психологе.

Центар за социјални рад предузеће бригу о социјално угроженим лицима.

Извршни органи локалне самоуправе обезбедиће флаширану воду и храну за евакуисане.

ЈКСП „Морава“ Лапово обезбедиће водоснабдевање.

Дом здравља ће обезбедити здравствену заштиту евакуисаних грађана.

Санитарна инспекција наложиће мере хигијенско-епидемиолошке заштите.

Еколошка и комунална инспекција спроводи ће мере из своје надлежности.

Полиција обезбеђује одржавање реда и заштиту евакуисаних и њихове имовине.

7. ПРЕГЛЕД МЕХАНИЗАЦИЈЕ И ОПРЕМЕ КОЈА СЕ АНГАЖУЈЕ У ОДБРАНИ ОД ПОПЛАВА

Ангажовање радне снаге, механизације, опреме и материјала врши се на основу Закона о смањењу ризика о катастрофа и управљању у ванредним ситуацијама ("Сл.гласник РС", бр. 87/2018), Закона о водама („Сл. гласник РС“ бр 30/10, 93/12, 101/16, 95/2018 и 95/2018 - др. закон) и Одлукама надлежних органа општине, наредби команданта Штаба за ванредне ситуације општине Лапово и важећих прописа и аката везаних за одбрану од поплава.

За потребе спровођења редовне и ванредне одбране од поплава на располагању је механизација Јавних предузећа и физичких лица.

Механизација је у погонској спремности и зависно од потребе може се у потпуности ангажовати.

Алат за спровођење одбране од поплава наменски опредељен не постоји. У интервенцијама се користи алат предузећа који је у свакодневној употреби.

Материјал за спровођење одбране од поплава постоји на локалним позајмиштима и депонијама предузећа, исти одговара намени и може се обезбедити по потреби као и што је до сада при интервенцијама коришћен.

Систем веза- за пријем упозорења и комуникације користиће се телефон дежурне службе Општинске управе Лапово 034/853-159, као и мобилни телефони свих субјеката у одбрани од поплава. Где постоји, комуникација ће се успостављати преко радио станица из система општинских веза.

За потребе одбране од поплава укључиће се и друге фирме и власници који поседују потребну механизацију (багере, утовариваче, моторне пумпе, тракторе, камионе и остало).

Активности и расположиви капацитети у људству и техници у ванредним околности ма ЈКСП „Морава“ Лапово

У периоду одбране од поплаве и бујица Команданту штаба ставља се на располагање грађевинска механизација са руковооцима том механизацијом у власништву ЈКСП „Морава“Лапово. Ангажовало би се сво расположиви људство и механизација у одбрани од поплава, као и санирању последица од штета, које би поплава нанела. Такође, снабдевало би грађане водом из цистерни до нормализације водоснабдевања.

Преглед материјално техничких средстава којима располаже ЈКСП "Морава" Лапово, која могу бити ангажована у заштити од поплава

ред. број	Назив материјално техничког средства	Број комада
1.	Комбинована радна машина „ЈСВ“	1
2.	Теретно возило „ФАП“	1
3.	Пумпа за воду	2
4.	Цистерна за извлачење воде	2
5.	Трактор + транспортни прикључак	2

Овлашћено лице: Директор, контакт: 034/853-165, ул. Ратника солунског фронта бб.

Поред наведених материјално техничких средстава, у поступку отклањања последица од поплава биће ангажована и одговарајућа средства у власништву других правних субјеката и физичких лица са подручја општине Лапово у складу са важећим прописима из ове области.

Сагласно члану 24. Закона о ванредним ситуацијама у извршавању материјалне обавезе за потребе заштите и спасавања од елементарних непогода грађани су дужни да дају на коришћење надлежном органу за ванредне ситуације непокретне ствари, возила, машине, опрему, материјално-техничка и друга материјална средства (вода, храна, медицинска опрема, лекови, одећа, обућа, грађевински и други материјал) кад то захтевају потребе заштите и спасавања.

Сви субјекти који су у оперативном плану укључени за одређене специфичне активности везане за спровођење одбране од поплава, дужни су да их извршавају стручно и у складу са важећим прописима.

Финансирање одбране од поплава

Финансијска средства за покривање трошкова редовне и ванредне одбране од поплава на пољопривредном земљишту обезбеђује ЈВП "Србијаводе" – Београд.

Финансијска средства за покривање трошкова редовне и ванредне одбране од поплава у насељеним местима (кишна канализација, унутрашње воде) обезбеђује Општина.

Финансијска средства за покривање трошкова за време ванредног стања обезбеђује Општина из својих средстава као и од средстава Републике Србије намењених отклањању штета од елементарних непогода.

Средства за извршење овог плана обезбеђују се из средстава буџета општине Лапово.

Прецизно регулисати начин плаћања, односно поступак материјалне надокнаде за ангажовану радну снагу и материјално-техничка средства, која су коришћена у одбрани од поплава.

Општинско веће доноси прописе о начину утврђивања накнаде и исплати грађанима и предузећима за коришћење њихових средства употребљених у периоду одбране од поплава.

У случају проглашења ванредне ситуације, Председник ће, за евентуално недостајућа средства, обратити посебним захтевом надлежним државним органима.

8. ПОДАЦИ О ОДГОВОРНИМ ЛИЦИМА,ОРГАНИМА, ПРЕДУЗЕЋИМА,И ДРУГИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА НАДЛЕЖНИМ ДИРЕКТНО ИЛИ ИНДИРЕКТНО УКЉУЧЕНИМ У ОДБРАНУ ОД ПОПЛАВА

**С П И С А К
РУКОВОДИЛАЦА ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА**

Функција	Име и презиме	Адреса	Контакт
Главни општ. руководиоца одбране од поплава	Бобан Миличић	СО Лапово Његошева, 18	034/853-159 063/860-67-56
Помоћник руководиоца одбране од поплава	Марко Вељковић	СО Лапово Његошева, 18	034/853-159 063/66-10-51
Лице за информисање јавности	Татјана Милетић	СО Лапово Његошева, 18	034/853-159 034/6851-363

Субјекти укључени у систем заштите и спасавања од поплава

Редни број	Назив правног лица	Седиште	Делатности	Планирани Задатак
1.	ЈКСП „Морава“	Лапово	Комунална,стамбена	Водоснабдевање,и комунално уређење
2.	Дом здравља „Лапово“	Лапово	Здравствена заштита	Прва и медецинска помоћ становништву
3.	Ветеринарска станица „Лапово“ д.о.о.	Лапово	Ветеринарске активности	Заштита животиња и асанација
4.	Црвени Крст „Лапово“	Лапово	Социјална заштита	Збрињавање угрожених, избеглих и евакуисаних

ШТАБ ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ ОПШТИНЕ ЛАПОВО

Р. б.	Презиме и име	Предузеће / Функција	Штабска функција	Тел. посао	Факс	Моб. тел.	Адреса	Напомена
1.	Миличић Бобан	Општина Лапово	Комадант Штаба за ванредне ситуације	853-159	853-105	063/8606756	Косовских јунака 25 Лапово	office@lapovo.ls.gov.rs predsednik@lapovo.ls.gov.rs
2.	Вељковић Марко	Општина Лапово	Зам. комаданта Штаба за ванредне ситуације	853-193	853-105	063/66-10-51		office@lapovo.ls.gov.rs
3.	Раденковић Мирела	Општина Лапово	члан	853-281	853-105	069/1060997	Ул. Милоша Обилића бр.64 Лапово	office@lapovo.ls.gov.rs
4.	Хршум Милан	Општина Лапово	члан	853-281	853-105			office@lapovo.ls.gov.rs
5.	Томић Далибор	МУП РС -Управа за ванредне ситуације	Начелник Штаба за ВС					
6.	Анђелковић Миливоје	геометар	члан	853-130		063/617 048	Ул.Краља Петра I бр.44 Лапово	skn.lapovo@rgz.gov.rs
7.	Голубовић Прешић Драгана	Дом здравља Лапово	члан	850-130				dzlapovo@open.telekom.rs
8.	Андрејевић Иван	Начелник ПС Лапово	члан	569-467				

9.	Никола Кочановић	Командир ВСО за Баточину и Лапово	члан	569-452				
10.	Светлана Велисављевић	ВД Начелник општинске управе Лапово	члан	853-159		063/109-60-49		office@lapovo.ls.gov.rs
11.	Николић Јовица	Представник ДВД Лапово	члан					
12.	Солунац Мирослав	Приватни предузетник	члан		853-105	063/600011	Ул.Солунска бр.78, Лапово	office@lapovo.ls.gov.rs
13.	Кумрић Јелена	Секретар Црвеног крста Лапово	члан	853-557	853-557	063/70 50 671	Ул.Милоша Обилића бр.29 Лапово	lapovo@redcross.org.rs
14.	Ђорђевић Јован	Центар одбране Баточина	члан за цивилно – војну сарадњу	6842117	6842-314	065/990-80-11	Ул. Војводе Путника бр.1 Баточина	jovandj@gmail.com
15.	Ђорђевић Драгиша	Приватни предузетник	члан					office@lapovo.ls.gov.rs
16.	Спасојевић Предраг	Приватни предузетник	члан			063/601 949	Ул.Вука Караџића бр.12 Лапово	
17.	Филиповић Божидар	Приватни предузетник	члан			064/63 60 444	Ул.Живана Павловића бр.77 Лапово	
18.	Јовановић Саша	Шеф одсека пословнице Електродистриб. Крагујевац у Лапову	члан					

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЛАПОВО

Број: 001534417 2024 08233 001 000 020 152 од 26. 04. 2024. године

ПРЕДСЕДНИЦА
Мирела Раденковић

ДОСТАВИТИ:

- ОРГАНУ ДРЖАВНЕ УПРАВЕ НАДЛЕЖНОМ ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ
- ЈВП "СРБИЈАВОДЕ" ВПЦ "МОРАВА"
- Ниш, Трг краља Александра Ујединитеља број 2